ANY II - NÚM. 71 2 DE SETEMBRE DE 1922

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273 REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA TELEFON 1114

L'atemptat contra En Pestaña

De totes les protestes que l'agressió contra el capitost de la Confederació Nacional del Treball ha motivat, podem afirmar que cap té tant fonament com la nostra. Des de que CATALUNYA SOCIAL existeix, no ha passat crim social que no ens aixequéssim amb tota l'ànima per a protestar-ne, *fos qui fos l'agredit, fos qui fos l'agressor.* Alguns companys que de molt abans de nèixer nostra revista s'havien ja especialitzat en l'escriure sobre aquesta dolorosa matèria, venen posant ja fa sis anys la firma sota d'articles clamant contra aquestos execrables atropells, en mots tant vius llavors que es produïen baix la dictadura d'uns elements, com ara que es produeixen baix la dictadura d'uns altres.

Els davantals dels quatre números anteriors, fora de l'últim, han estat altres tantes necrologies plurals dedicades a les víctimes dels atemptats comesos a Barcelona de dos mesos ençà, a mida que anaven caient. Una en mancava consignar: l'Esteve Fortuny Riera, (q. e. p. d.), tintorer, mort a trets al carrer del Pacífic, de Sant Martí, el dia 15 d'Agost. Tant aquest assessinat, com l'atemptat pel qual l'Angel Pestaña ha quedat ferit, a Manresa, com tots els altres centenars que s'han comès, *sense cap excepció*, els condemnem amb tot nostre cor i amb tota nostra paraula.

L'agressió del dia 25 a la ciutat del Cardoner, té un significat que tal volta ningú podrà capir tant com el ferit mateix. Solament ell, en el fons de sa consciència, pot apreciar la responsabilitat immensa que li toca en sa qualitat de capdill el més eminent del Sindicat Unic, de director de «Solidaridad Obrera», de generalíssim, per tant, d'aquella organització que per base doctrinal i material tenia la violència, predicada a dojo i practicada a cor-què-vols, cor-què-desitges. Ningú com En Pestaña mateix pot aplicar-se la lliçó, si recorda que ell fou qui gosà proclamar el dret a l'agressió contra esquirols, segons resulta d'aquell paràgraf del discurs a la *Casa del Pueblo* de Madrid el dia 4 d'Octubre de 1919, quan deia, en ple apogeu de son predomini sindical: «Luego, nosotros en el orden de la solución de los conflictos, hemos practicado siempre la acción directa. Se ha creído y se ha propalado con marcado interés, que la acción directa es exclusivamente salir a la calle a *dar palos a los esquiroles.* No, queridos compañeros; ESA NO ES MAS QUE UNA DE LAS FASES DE LA ACCION DIRECTA. La acción directa es también otra». (Ressenya taquigràfica publicada a «España Nueva» del dia 5; reproduïda també al llibre *El Sindicalismo*, per E. G. Solano,

15 cèntims

pàg. 55). Gravíssima declaració si es té en compte, primer: que els sindicats no usaven *bastons*, com es sabut, sinó *pistoles automàtiques;* i segon: que anomenaven *esquirol* a tot refractari a la sindicació i a tot aquell qui no secundava els designis de la dictadura.

Els 213 morts i els 426 ferits en atemptats socials a Barcelona des de 1917 a Juny de 1921, segons la estadística d'En Miquel Sastre (al llibre *La Esclavitud Moderna*, Barcelona, 1921); les víctimes dels 344 atemptats amb dispar d'arma de foc comesos a Barcelona des de 1917 a 1er de Maig últim, segons la estadística d'En Josep M. Farré (al recent llibre *Los Atentados Sociales en España*, Madrid, 1922), i tots els que han caigut després, clamen al Cel demanant alguna cosa que és encara més important, que és encara més urgent que el càstig i la reparació. Clamen per que s'acabi d'una vegada aquesta espaventosa carniceria humana.

Però no n'hi ha pas prou d'exclamar-se en crits d'horror i de pena. Es precís que qui estimi la pau, treballi de debó per a desarmar els cervells, única manera de fer caure a terra les armes de les mans. La feina més imperiosa en aquest sentit, és recordar no ja el dret a la vida, com a dret eixit dels homes, sinó el deure religiós de tots els homes davant de Déu, deure rigurós i extricte de respectar la vida humana; i recordar que a qui hagi vessat la sang d'altri, li serà passat terribilíssim judici, i que a la faç de Déu no hi han sindicats que valguin.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

En Sànchez Guerra esmenà sa conducta, i, animat per les protestes de totes les forces vives de la nació contra la temeritat dels vaguistes del Cos de Correus, es recordà del lloc que ocupa i va tenir un gest de governant. "Nunca es tarde cuando llega," diuen els castellans, i així va resultar en aquest cas el gest del President del Consell desfent el Cos de Correus. I els vaguistes *"volvieron en sí"* i demanaren perdó. Per molts d'ells sí que resultarà car el procediment; i és de desitjar que els qui cometeren actes criminals de *sabotage* siguin degudamet castfgats. Per la massa gregària dels vaguistes, oblit i misericòrdia. No sabien el que feien...

El nou Cos de Correus no deu incòrrer en les faltes gravíssimes del Cos dissolt, mes cal que el Govern s'esmeni també i cuidi de fer-li justícia i tregui amb mà de ferro les escandaloses corrupteles que denuncià en el consabut Memorial d'agravis del dissolt Cos de Correus.

Quan semblava que minvaven els atemptats personals entre obrers, vetaquí que En Pestaña es malferit a Manresa, on anà per a predicar als sindicalistes de la seva colla. Ja en parlem en altre lloc. També parlem en article a part, perque el cas s'ho mereix, del tractat hispano-anglès que posa, no en perill, sinó en desfeta, una de les riqueses espanyoles més digna de protecció per moltes i vitals raons: la riquesa hullera.

La nova més important del dia és la dimissió de l'Alt Comissari del Marroc, general Burguete.

Ja varem advertir que es sentia molt *guerrero*. El Govern li ha parat els peus, i ha obrat bé. Així es governa. Les promeses d'En Burguete respecte al sentit pacífic de la seva actuació i sobre el prompte repatriament de tropes, "que li sobraven", han resultat fallides. Ha succeït tot el contrari. Es un fracàs despampanant.

El moviment popular pacifista, a tot Espanya, te la força d'un alçament moral... Cal que el tingui en compte el Govern i no jugui amb foc. La tramesa de més tropes al Marroc que s'està fent ara, és una imprudència temerària.

I cal també que es sanegi allò, sense pietat, perquè d'altra manera serà millor ço que diuen els caçadors d'ocells quan no piquen: pleguem el ram. Als bons entenedors...

En Melquiades ha tornat a parlar a Gijón, després d'un bon àpat. Amb el paidor massa ple no es veuen clares les coses. Sobre la propietat en va dir unes quantes un xic metafísiques. En Melquiades vol acontentar a tothom, i això és impossible. No ha estat pas més encertat al parlar de la reforma de la Constitució. De la qüestió clerical, que diuen els esquerrans, *mutis*. Això ens fa sospitar que tenen molta pressa de fer-se amos del poder els esquerrans. Pero el país ni sisquera gira la cara per a escoltar-los.

En Sànchez Guerra diu que per ara no hi haurà crisi, mes lo cert és que En Piniés (¡quin paper més brut ha fet en la vaga de Correus!), i En Montejo a qui totes les Universitats censuren, són dos ministres a l'aigua.

Ha mort el Marquès de Cerralbo, un dels homes representatius de l'Espanya tradicional, ple de virtuts cíviques i privades. Descansi en pau.

ESPANYA ENFORA

El cap dels feixistes italians, Mussolini, sembla que fa un poc el mussol. Envalentonat pels éxits de la seva gent contra socialistes i comunistes, vol imposar-se al rei i a l'exèrcit i desempenyar el paper de dictador. Molta empenta tenien els feixistes, però no per a erigir-se en amos i senyors de tota Itàlia. Les simpaties amb què es veia per molts elements socials llur enérgica actuació contra els desmandaments (ni impedits ni castigats pels governs), dels partits més extrems, podrien ara canviar radicalment. Que no faci el mussol En Mussolini.

A França han posat un poc de seny els seus homes directius en ço que es refereix als pagaments d'Alemanya. Per de prompte s'han sospès les mides de coacció, tals com l'expulsió d'alemanys a Alsàcia i embarg dels seus béns. Ara uns i altres, és a dir la Comissió de Reparacions i els alemanys, busquen a Paris els medis d'arribar a un acord. La llàstima és que els periodistes i els patrioters, capitanejats per l'Agència Havas, segueixen atiant els odis per tal de fer impossible la pau moral d'Europa.

Austria, que és una de les creacions més arbitràries i disbaratades de l'Entente, va demanar caritat als seus mateixos destructors, que no saben com treure-se-la del davant, no sense escruir-se dels perills que provoca la seva crisi vital. Segons sigui la solució, ai d'Europa! La llògica, que és el gran ministre de la justícia de Déu, s'encarregarà de treure les conseqüències de totes les barrabassades comeses quatre anys enrera... Algunes d'elles ja las pateix el món enter.

Les qüestions obreres tornen a presentar un caire dolent. Als Estats Units les vagues mineres i de transports, (forçosa aquesta) comprometen altra volta la vida econòmica de la nació.

A França ha fracassat una vaga general produida per la vaga del Havre, que ha degenerat en franca i sagnant rebelió. A Anglaterra els obrers parats costen milions de lliures a l'Estat per tal de conservar l'ordre. Són molt pràctics els anglesos.

A Irlanda els partidaris d'En Valera han assassinat al cap de l'exèrcit i del govern, Collins, que era una esperança per la pau i el progrés de la desgraciada nació.

I no acaben aquí les males noves. Guatemala sofreix una revolució que ha causat ja moltes víctimes. El vapor de Xile, *Itala*, ha naufragat morint 160 pasatjers. França ha vist com s'enfonzava un dels seus més poderosos navilis de guerra...

El Congrés catòlic de Munic (Baviera) encara ens permet tancar aquesta lleu crónica amb una nova esperançadora pels interessos catòlics de l'Europa central i la pau del món, que sols els catòlics propugnen. — J.

◆◆

La Propaganda Catòlica és la més àrdua i, per lo tant, la que imposa sacrificis més grans

◆◆

Mirant a l'Africa

El Marroc és la preocupació d'Espanya. A ell van a afluir-hi continuament les riuades que exhaureixen les arques de l'Erari públic i la sang del poble; no pas per fecondar-hi cap llevor, no, sinó per a vessar-se en les terres eixorques i sempre sedejantes del desert.

Els Governs d'Espanya, no obstant, inclinant-se a la fatalitat a que llur pròpia conducta els enmena, sense cap orientació ni cap ideologia, sense valor per exclamar el *ja n'hi ha prou*, ni sabiduria per reconèixer el *m'he equivocat*, van mantenint el tràgic *statu quo* creat des de l'enrunament de la Comandància General de Melilla.

I el poble espanyol, mansuet i agònic, tolera tot aquest estat de coses pensant que hi han mals inevitables.

Però cal reaccionar i dir a l'opinió que és precís que es liquidi aquest desastre i imposar als mandataris seus un plan concret d'arranjament d'aquesta ruïnosa aventura.

Es trist, i arranca llàgrimes al cor, pensar que cap partit polític d'Espanya s'ha atrevit a situar-se enfront de la tàctica dels governs i de la seva africana política. Recordem que quan el desastre, l'ona patriotera ho envolcallà tot de tal manera que una unanimitat política lligà als més oposats partits, que naturalment estaven en complert divorci de la veritable opinió.

Fins quan durarà aquest estat de coses no ho sabem, lo que sabem cert és que si el poble no vol aquesta llenca de terra àrida que se'n diu Protectorat d'Espanya al Marroc, no votarà cap diputat que abans no s'obligui a fer imperar en el parlament el criteri, salvador, per algunts dit derrotista (pot ésser que tinguin raó) de l'abandó immediat del Marroc, on Espanya no hi pot trobar ni cap aventatge polític, ni econòmic.

B. Llamp

Elements de judici

No pot mancar en la documentació que anem aportant, provatòria de la gravetat immensa del problema del joc a Barcelona, el testimoni del més illustre dels dramaturgs catalans, l'Angel Guimerà, qui reflexà d'una manera realíssima l'estat moral dels dies presents a la Ciutat nostra, en son drama sorollós Alta Banca, *estrenat el dia 9 de desembre de 1921. En aquesta producció hi viu amb alè intensíssim la Barcelona d'aquestes anyades de guerra i post-guerra, assenyalades per la febre d'or que arrossega en vil seguici totes les febres de la corrupció. Anyades, que encara duren, en les quals, en l'escenari del gran món barceloní — que és el mateix del drama --- unes mateixes figures i uns mateixos noms sonen al voltant dels grans negocis bancaris i dels grans escàndols del joc, uns mateixos personatges actuen en les tragèdies dels bancs que naufraguen i en les cròniques clandestines dels vicis i de la immoralitat. La Barcelona de 1920-1921 que presencià la signatura del pacte amb el Joc, la fallida formidable del Banc de Barcelona i l'obertura dels espectacles carnals oferts en revista als principals palaus de l'Orgia i la Timba, està retratada en aquesta peça teatral, de la qual n'extractem alguns fragments que es refereixen especialment a la qüestió tant debatuda en aquestes planes. Els pessimismes i les exageracions en que, segons hom diu, incurrim quan censurem el regisme actual d'immoralitat protegida, en aquesta obra de l'Angel Guimerà hi són confirmats i grafiats plàsticament.*

Retreiem aquest testimoni en ple escàndol d'una nova producció escènica dedicada a revista *de la* grandesa *de Barcelona en aquestos dies que la inmoralitat, el joc i els atemptats la senyoregen; quan el dring dels diners i el girar de la ruleta se sent des dels carrers i rambles harmonitzant-se amb el petar de* brownings i stars *i el soroll del caure dels morts i ferits, idíl·lica simfonia que dóna a certa gent la illusió de viure al país de més bon regent de la terra. De debó, quan sentim als qui fomenten, consenten o lloen les iniquitats que s'han ensenyorit de Barcelona, adulant a nosrta metròpoli precisament per ço que té de vituperable, per la grandor i quantitat de sos vicis, ens vé al record aquella imprecació del Dant quan comença el Cant XXVI de l'Infern, saludant amb sarcasme a sa pàtria ambiciosa i envilida:*

Godi, Fiorenza, poi che se' sí grande
Che per mare e per terra batti l'ali,
E per lo Inferno il tuo nome si spande!

paraules que el nostre Verdaguer i Callís així ha traduït:

Florència, alegra't!, car ta glòria és tanta,
que bats les ales sobre mars i terres
i, dins l'Infern i tot, ton nom ressona.

R.

Alta Banca

(Fragments)

Acte I, Escena III (1)

... ...

Juanito

(Fill del gerent del Banc, jugador i cràpula) Necessito diners. Ahir vaig perdre mil cinc cents duros.

Gabriel

(Gerent del Banc, digne pare del seu fill.) Als "Caçadors", eh?

Juanito

Si ja ho saps que hi vaig! Com tu al "Palace."

Gabriel

Hi vaig cada nit; però no jugo. Jo hi vaig per donya Isabel, que s'hi entreté.

Juanito

I, a demés, necessito cinc cents duros per rescabalar-me.

Gabriel

No t'ho puc donar això que em demanes.

Juanito

Jo no m'hi tinc de ficar en si jugues. Ben teus són. Ni en si només vas al "Palace" per donya Isabel. Lo que hi ha de cert és que haig de pagar, i tu diràs si està gaire bé que el fill del gerent del "Banc de Monte Cruces" degui aquesta misèria del joc.

... ...

Escena V

Gabriel

Gens no hauria de jugar (referint-se al seu fill). Gens!

Isabel

(La *heroïna* del drama.)

Però si Barcelona està perduda, que han re-

(1) Com es veurà, dobla el valor que té aquest drama de testimoni social, el fet d'anomenar-s'hi pels seus noms, sense eufemismes, els llocs de perdició més coneguts de Barcelona.

glamentat el joc, que diuen, i cada mes se'n treuen seixanta mil duros per la Beneficència. Juguen els rics i juguen els pobres. Quin escàndol! S'hauria de protestar contra el joc.

Gabriel

Massa raó que té. Però nosaltres no podem protestar.

Isabel (rient)

Es clar, no podem protestar, nosaltres. Ni vostè ni jo, don Gabriel.

Gabriel

Ja vostè ho sap. Tinc per escusa el joc: però qui m'hi porta a n'aquella sala és vostè. Vostè ja sap que els diners no els poso directament, que pel Banc no em convé de cap manera que corri la veu de que jugo.

Isabel (rient)

Doncs, tothom ho sap.

... ...

Gabriel

Si no fos per vostè, vés si hi anaria a aquella casa de joc!

Isabel

Per mi? Hi van moltes dones a aquella casa, i de vida alegre, com vostè ja sap, que a la major part prou que les coneix.

... ...

Gabriel

De totes maneres, no li sembla, donya Isabel, que fóra millor que no hi anéssim tant al Principal?... Allò és una casa de joc, no m'ho negui. Autoritzada per la llei, per això.

Isabel

No li nego pas.

Gabriel

Doncs, bé; no convé que m'hi vegin, com ja li he dit, perquè pot córrer la veu de que jugo.

Isabel

Vostè no juga directament. Qui juga directament sóc jo, i a mi no en sap greu que es sàpiga. M'hi distrec: vet-i-aquí. Lo que hi ha, és que quan he perdut tots els meus diners n'hi emmanllevo a vostè; i si guanyo els hi torno, i si perdo... (*rient...*)

... ...

Gabriel

Donya Isabel: els meus diners són tots de vosté, i no els acabarà mai.

... ...

ACTE II

Escena V.

... ...

Juanito

(Parlant amb *Mary*, la seva germana.)

Te demano, Mary, que no en facis cap cas d'aquest senyoret de la bona societat, que en diuen, perquè encara que et faci la gara-gara, és un perdut com jo mateix.

Mary

Vols dir?

Juanito

Sap que ets la filla del gerent del Banc, i és més perdut que jo. Perquè jo sóc jugador, però ell juga i beu. De vegades massa.

... ...

Juanito

Encara us diré més. El meu papà, per veure si aconsegueix casar-se tranquilament amb aquesta dona, em dóna lo que jo vull, i ara mai me falten diners pel joc. Eh que sembla mentida?

ACTE III

Escena I

... ...

Mary

Ja ho sé, però el meu germà és un desgraciat. L'han deixat crèixer com els arbres de la Rambla, i tindrà una mala fi, pobret, amb la mena de gent que es tracta. Vostè no els coneix prou als amics d'En Juanito.

Antonieta

Més de lo que vostè es pensa, senyoreta Mary. Molts d'ells són de cases riques. Els seus pares i els seus avis l'havien honrada molt aquesta terra, i encara en ses famílies hi ha persones molt dignes. Però ells, a n'ells tant s'els n'hi endóna del bon nom de la casa.

Com es pot presumir, el desenllaç del drama és una catàstrofe múltiple. Els acreedors invadeixen la Banca de "Monte Cruces" i troben la caixa buida; En Juanito i donya Isabel fugen a París, el gerent es suïcida. Naturalment, que el drama d'En Guimerà no és una obra moralista; el retreiem aquí com a document que sintetitza una realitat desgraciadament ben actual i viva.

Les vagues de funcionaris

El tractadista francès de dret públic, M. Berthélemy, en el seu llibre *Le droit de grève*, diu d'una manera categòrica: "La vaga s'ha introduït en els nostres costums. Els fets que durant un temps han constituït delicte, s'han incorporat als nostres usos. Per fecunds que siguin els atemptats a la llibertat del treball, les vagues s'ens ofereixen avui com manifestacions periòdiques i normals d'una llibertat legal. Així ocorria en altres temps, en l'època feudal, amb les guerres privades, considerades com una forma regular de procediment."

Es un mal la vaga? Indubtablement és un mal però un mal molt difícil d'evitar.

Es un dret la vaga? Heu's aquí un punt a discutir encara després de tant com sobre el mateix s'ha dit i s'ha escrit.

Hi hagué un moment en que, fins a les escoles catòliques, el dret de vaga es considerà un dret poc menys que indiscutible. Fou en el moment romàntic d'aquell obrerisme agut en el que tot semblava poc radical, i excessivament moderat. Però avui podem mirar les coses amb els ulls de l'experiència, de la realitat d'uns quants anys d'actuació del dret de vaga, i podem obirar ja totes les malifetes del mateix, tots els cataclismes a què ens ha conduït, i tota l'immensitat de la commoció social que en un moment donat por arribar a produir; i, en conseqüència hi cab anar a una revisió del criteri preguntant-nos novament: el de vaga, la cessació collectiva en el treball, en el desempeny d'una funció social, en la paralització d'una part de la vida de la societat, constitueix un dret?

El tema val la pena d'ésser meditat. La vaga és quelcom més que l'acte de deixar el treball uns quants obrers; és, pot ésser, la interrupció de la vida social, pot ésser la paralització d'una funció importantíssima de la collectivitat que amenaci la vida sencera de la mateixa. I allavors, en nom de què pot negar-se a vint mil o a cent mil homes el que com a dret s'ha reconegut en favor de vint o de cent treballadors?

No volem, per avui, aprofundir en el tema, l'aspecte objectiu del qual no pot passar desapercebut.

Però, si al parlar de la vaga corrent i ordinària ens vénen aquests dubtes, quin concepte no hem de formar de la vaga en els serveis públics?

* * *

Mr. Lleó Duguit, l'escriptor de dret públic més personal de la França d'avui, diu categòricament: "Segueixo pensant que els funcionaris públics no poden anar a la vaga i que els governants no es surten del seu paper d'intervenció i de vigilància quan usen la força de coacció per a impedir les vagues de funcionaris, siguin quins siguin, i quan deixen cessants als directors."

I si aquestes són paraules d'un home que nega la subjectivitat al Poder, i, per tant, el Poder mateix, quin concepte hem de formar nosaltres de la vaga de funcionaris, nosaltres els que sostenim la realitat i la subjectivitat del Poder derivat immediatament del poble, però mediatament i en últim terme, de Déu?

En la sessió de la Cambra dels Diputats, a Fraça, el 13 de març de 1908, quan encara els estralls socials de les vagues no eren coneguts i lamentats com ho són avui, en el seu conjunt, polítics com Mr. Barthou i Mr. Georges Clemenceau anatematitzaren la vaga de serveis públics en termes certament molt enèrgics i justos.

I no pot ésser d'altra manera. La vaga no pot justificar-se (si d'alguna manera pot justificar-se) més que considerant la relació entre patró i obrer, entre amo i treballador, des d'un punt d'obir individual, d'interès privat, de relació contractual d'home a home. En quan aquesta relació esdevé pública, en quan es considera de primordial interès l'aspecte social de la mateixa, la ruptura de dita relació apareix ja una cosa perillosa, per a la societat, i allavors és quan, reflexionant-hi, comencen a entrar els dubtes respecte a la llegitimitat de la vaga.

I si això és així, consideri's quan illegítima ha de considerar-se sempre la vaga en la relació d'interès públic que en tot servei lliga sempre el funcionari amb l'Estat o amb l'organització de dret públic del qui aquell depèn.

Precisament aquella consideració, aquell punt d'obir social, públic, que ens por fer aparèixer com illegítima, com injusta, la vaga corrent i ordinària, és aquí l'únic punt d'obir que s'ha de tenir en compte, és aquí l'únic contingut de la relació entre el funcionari i lorganisme públic corresponent. Es vol, per tant, més clarament demostrada la manca de dret per a que els funcionaris puguin plantejar la vaga en el respectiu servei?

El propi Duguit diu que "els funcionaris formen certament una classe social distinta'; i en-

cara que la relació entre l'Estat i ells és molt semblant (i potser idèntica) en certs aspectes (com el del sou, per exemple) amb la relació d'amos i obrers, no pot deixar-se de banda l'element "Poder', l'element "funció pública' de la qual els funcionaris participen i de la qual no en poden jamai prescindir.

L'Estat ha d'actuar d'element regulador del dret en la comunitat social. I l'Estat es manifesta, es mou, actua mitjançant els seus funcionaris. Aquests, doncs, participen d'aquella funció reguladora del dret, que l'Estat exerceix i no poden jamai usar medis que als simples ciutadans els són reconeguts amb moltes limitacions i potser amb més recança.

* * *

Potser s'ens dirà: doncs contra l'injustícia, quin recurs té el funcionari?

Heu's aquí el problema. A propòsit del mateix només podem dir, ara com ara, allò de Mr. Berthelemy: "L'únic medi de combatre útilment les vagues de funcionaris és combatre la causa de les mateixes... És precís — diu després — fer que les vagues de funcionaris resultin impossibles treient tot motiu o tota excusa per a les mateixes. I es treurà aquest motiu assegurant a tots els agents de serveis públics els dos béns que ells estimen més que tots els altres: la seguretat i la justícia."

JOSEP M. GICH

◆◆

Lector amic: Tu també et pots solidaritzar a l'obra moralitzadora de CATALUNYA SOCIAL propagant nostre setmanari, conquerint-nos suscriptors, aportant-nos anunciants

ACABA DE SORTIR

PER LA MORAL DE CATALUNYA

CONTRA EL JOC

I EL

PACTE AMB EL JOC

per R. RUCABADO

Volum de 212 pàgines

Preu: 3'50 pessetes

Pot demanar-se a l'Administració de CATALUNYA SOCIAL

El nou camí d'un artista

En Vendrell, l'home emotiu i espiritual per antonomàsia, vol petjar les taules del teatre. Quan m'ho van dir no ho volia creure. Com és possible que un artista tan pur, que cantant la Passió de Bach, ha sabut emocionar-nos tan pregonament, vulgui cantar davant d'un públic de teatre?

Amic Vendrell, jo que us vull bé i us admiro, us haig de dir sincerament que heu errat el camí. No és el mateix cantar cançons de Beethoven, de Schubert, que obretes líriques escrites lleugerament. El públic de concert vol emocions pures i el de teatre demana i exigeix espectacles enlluernants.

Certament que també assisteixen persones cultes al teatre, però en general són inferiors al públic de concert. El públic que us aplaudeix no us demanarà pas que digueu bé i que la vostra veu sigui amarada d'emoció, sinó que voldrà que dongueu aguts que l'entusiasmin. Un Làzaro tindrà sempre més aplaudiments que vos, que valeu més. La gent de teatre vol que el tenor que canta es posi vermell i es descordi el coll de la camisa i que quan ha sostingut llargament un agut, apugi la nota. I vos que sou tan pur, com voleu fer aquestes coses? Com és possible que un home tan emotiu es presenti davant del públic amb una barba postissa o bé amb una espasa a la mà? El teatre líric català mereix totes les nostres simpaties, però creiem que faria un gran bé prescindint de vos. Bé trobaran tenors compenetrats amb la vida convencional del teatre. Voleu que la gent us admiri i aplaudeixi? Aneu a córrer món que prou mèrits teniu per fer-ho. La llengua catalana té una dolçor insospitada en els nostres llavis i, per tant, aneu terres enllà fent conèixer les nostres cançons. Vós, amic Vendell, hauríeu d'ésser el ràpsoda del nostre poble, l'artista pur i emotiu que anés pel món desvetllant entusiasmes i simpaties. Vos que teniu una espiritualitat tan aguda i una veu tan dolça i manyaga, heu de fugir dels escenaris. Creieu-me, el teatre no s'ha fet per vós. Quan el conegueu de prop i hagueu palpat la realitat, us penedireu d'haver deixat les fonts pures de l'art musical per a anar a beure les aigües tèrboles del teatre. Si us sacrifiqueu per patriotisme, no ho feu pas. Catalunya serà més honrada, tenint un artista pur i emotiu, que no pas un tenor més de teatre. L'art escènic és una sirena que sedueix els artistes. Tapeu-vos les oïdes amb cera com Ulisses i feu-vos lligar com ell a la proa del vaixell.

Sigueu fort i navegueu mars enllà on el cel és blau i les aigües són pures.

J. C.

NOTA DEL DIA

— Noi, no es pot ésser personatge.

Soletat

Enllà de l'horitzó blavegen les muntanyes bellament ondulades. S'han fos les estrelles en la gran planura del cel i es va aclarint lentament. Els núvols lassos esdevenen refulgents i diríeu que a dintre hi porten un grapat d'estrelles o bé un raig de sol. La llum és dolça, manyaga. Els arbres són verds com si acabessin de florir i l'herba és humida.

Si us trobeu en aquella hora tan solemne al cim d'una muntanya, us semblarà que esguardeu la terra per primera vegada i que totes les coses que veieu acaben de nàixer acaronades per la llum triomfant. Els arbres esponerosos que estenen llurs branques sota la blavor del cel, no són pas els que veièreu el dia abans. Ara són humits de rou i tenen una verdor tan tendra que diríeu que les fulles són xopes d'aigua i de llum.

Camineu enlluernats i la pau dels camins us entra cor endins. Senyor! perquè en diuen soletat d'aquest silenci i d'aquest allunyament de les coses mundanes! Jo m'he trobat sol en mig de la ciutat turbulenta i agitada, però mai he sentit la punyida de la soletat en la quietud consoladora de les valls profundes. Ai, dels que no sentiu com se us mou l'ànima dintre del pit! Ai, dels que us trobeu sols en la pau augusta de les muntanyes!

Seguiu un caminoi i us endinseu bosc endins. Els arbres agiten suaument llur brancall i el bosc s'ompla de remors. En les pedres s'hi arrapa la molsa color de maragda i les falgueres voregen els camins. Els ocells canten amb un frissament d'ales. De sobte sentiu en el gran silenci del bosc la vibració sonora d'uns esquellincs. Aviat trobeu una vaca enorme que us mira amb els ulls immòbils i amb un posat de seny i de repós. Camina lentament, sense pressa, brandant la llarga cua. Seguiu caminant i la verdor de l'herba us diu que ben tost sentireu remorejar una fontanella. Sota d'uns arbres altíssims llisca l'aigua cristallina d'una font que brolla pura de la muntanya. Veure brollar una font, és sempre una cosa suggestiva i misteriosa. Hi acosteu els llavis sedents i la frescor de l'aigua us revifa i els regalims us cauen pit avall.

Aneu caminant i en la vessant hi veieu una masia. No és una casa qualsevol, és una arca en la qual es serven els records de moltes generacions i els batecs de moltes vides. De lluny estant us ha llucat el gos i fa grans lladrucs. Quan hi arribeu la masovera, roja de galtes, ja és a la porta. La casa és colrada com una espiga i té una gran portalada. A la finestra vermellegen els penjolls de blat de moresc i al davant hi ha un paller daurat que porta encara dintre l'escalfor de les migdiades d'estiu. La masovera us dóna acolliment i us ofereix una llesca de pa bru i olorós i un glop de vi sangonent. Quan les ombres arriben el bosc fa basarda. Penetreu a la cambra, poseu els baldons a les finestres i us colgueu en un llit enorme. En aquest llit, penseu, hi deuen haver mort els pares i els avis de la masovera i potser ella hi va nàixer. Heu's aquí un llit que sap misteris de la mort i de la vida. Al defora hi regna un gran silenci. A mitja nit el gos fa grans lladrucs i us arrupiu al llit amb una mica de temor.

De bon matí la llum traspua per les escletxes de la finestra i us lleveu amb una gran alegria al cor. Obriu la finestra de bat a bat i veieu una gran estesa de camps plens de verdor i unes muntanyes molt altes que es retallen sota del cel. La llum és pura. Passa un vol d'ocells xiscle-jant i es dispersen ça i enllà sota del sol brillador.

Us acomiadeu de la masovera i seguiu el vostre camí. Els caminois són altra vegada amarats de llum i l'herba és flonja i humida.

Caminant trobeu una petita ermita.

Al davant hi ha un Crist, amb els braços oberts, damunt d'unes pedres. Darrera del Crist s'hi apleguen les abelles brunzidores i la mel li regalima pit avall. Oh! quina visió! Un Crist regalimant mel! Es veritablement el Déu fet home, el Déu de l'amor, el Déu de la vida!

Oh! Jesucrist dolcíssim, jo t'he esguardat amb els ulls plens encara de la verdor dels prats i he vist com et pantejava el pit i com xarbotava la sang de les teves ferides...

L'ermita és petita, però plena d'encís i d'emoció. La Mare de Déu que brilla en mig de l'altar, fa olor de farigola i romaní i porta el mantell resplandent, i els cabells daurats, com una garba de blat li cauen ondulants damunt les espatlles. Abandoneu la capella amb el cor ple de melangia. Us allunyeu i si gireu el cap enrera veureu com us envia, entre la verdor dels pins, un raig de claror. Oh! l'encís de les capelletes humils que floreixen al cim de les muntanyes! Oh! com hi reposa dolçament l'esperit!

Quan arribeu a la vostra llar, el vostre cor és ple de pau i l'esperit ple de llum i d'emocions!

..Us heu trobat sols? No; estàveu amb Déu i amb la vostra ànima. Heu viscut perquè el pit estava aquietat. Quan és tempestejat per les passions, us allunyeu de la companyia de Déu i llavors sí que esteu sols. No en digueu, doncs, soletat d'aquesta pau aconhortadora. Digueu-ne joia, alegria, perquè Jesús sojorna en els cors

que no senten fretura d'impures cobejances. Quan la pau regna en nostre cor, Déu és amb nosaltres i estant amb Déu, estem amb la Llum i estem amb la Vida. Si ens acostumem a viure amb la companyia de Jesús que regalima mel com aquell Crist de l'ermita solitària, el nostre esperit s'omplirà de llum i la carn esdevindrà càrrega feixuga.

J. CIVERA I SORMANI

◆◆

Els tractats comercials

Oportunament ens férem ressò en aquestes planes, de la protesta general dels industrials de Catalunya amb motiu del tractat comercial amb França, en el que's sacrificà un nombre considerable de partides de l'aranzel de duanes que afectaven directament a la indústria del nostre país.

La protesta de Catalunya fou unànime, devant d'un govern que posava als peus d'un país estranger la vida d'un nombre considerable d'indústries, y en conseqüència posava en perill també, el treball continuat de la gran massa obrera tèxtil de Catalunya.

Fou cosa molt fàcil per al govern, desviar els efectes de la nostra protesta, intentant justificarse, davant una mal entesa defensa dels interesos agrícoles aribant també a crear un ambient d'hostilitat a la nostra indústria, atribuint-li un enderreriment notable en l'utillatge, poca preparació tècnica en els homes directors, i demes; com a causa de la necessitat d'un aranzel, que no fes possible l'invasió de manufactures exòtiques en contra de la producció del país.

Emperò ha passat temps, i avui es troba una important regió d'Espanya, amb las mateixes condicions que ens trobàrem nosaltres temps enrera. Amb motiu del tractat comercial anglo-espanyol, s'autoritzà l'entrada a Espanya d'un nombre importantíssim de tones de carbó anglès, en contra de la producció nacional, i tan-tost s'ha acabat una vaga formidable, que acabà amb el rebaixament del preu dels jornals, per tal d'abaratir la producció, el govern, sens tenir en compte el càlcul de mercat, i de preu, que hauran fet segurament els minaires asturians, per a la solució, de tant trastorn social, autoritza aquesta entrada de carbó estranger havent ja començat un malestar general a les regions mineres que s'ha traduït a hores d'ara amb una protesta general asturiana amenaçant amb la dimissió de tots els municipis afectats si el govern no rectifica el tractat comercial amb Angleterra.

Havem de fer notar nosaltres, en aquest cas, un fet significatiu. La nostra protesta no fou tan radical, ni els nostres municipis arribaren a amenaçar amb les dimisions llurs, i la nostra actitud motivà el sulfurament d'un sector de la vida nacional que veia una incompatibilitat entre la indústria i l'agricultura.

Suposant que això fos cert, (cosa que nosaltres no sols neguem si no que al contrari les creiem dos coses complementàries), ¿com és que aquests sectors que s'alçaren en irada contra-protesta, no donen avui senyals de vida, essent las condicions iguals en el plet d'Astúries, amb referència al carbó, com ho és a Catalunya en la indústria tèxtil?

Z.

◆◆

La moral de l'anunciant

Amb pena i dolor constatem cada dia la manera inicua amb que la lascivia envaeix tota la societat corrompent i degradant paulatinament el cos social, sense que aparentment ningú es doni compte de les males arts emprades per l'astúcia diabólica.

Hem de donar al crit d'alerta contra aquesta xacra purulenta que senyoreja en els anuncis. Avui, un, demà un altre, apareixen en nostra premsa anuncis completament pornogràfics fent la *réclame* de tal o qual producte. I així es dona el contrasentit de que en les nostres llars cristianes en les quals es té una veritable cura en boicotejar tota publicació dolenta, clandestinament i amparada pels prestigis de mantes serioses publicacions són posats a la vista dels infants, noies i joves, gravats impúdics que més admetrien un xisto escandalós que l'anunci d'un producte.

Es precís acabar això, és necessari reaccionar contra la immoralitat que cada dia assetja noves posicions, enc que sigui donant-se de baixa de les publicacions periòdiques que tan pocs miraments tenen amb el públic, amb tal d'omplir les seves arques.

L'anunciant que per tal de fer un negoci i cridar l'atenció del públic no mira en corrompre el cos social, mereix, demés de la més severa censura i pública difamació, el càstig de que cap persona honrada compri ni per atzar els seus productes.

Es altament urgent que la gent s'adoni del mal que s'està apoderant de la societat, i que reaccioni contra d'ell, sinó vol veure caure damunt dels seus caps, els càstigs de Déu més horribles.

JAUME CALAFELL

La setmana social d'Estrasburg

Els nostres germans de França hi tenen la mà mestre en l'organització de les Setmanes Socials, que constitueixen, fins avui día, els més seriosos i fecunds estudis de les qüestions socials.

A aquest fi busquen els temes de més actualitat i els que més poden interessar a França primerament (que per això són francesos), i a la cristiandat, i a tot el món, després. I aqueixos temes els reparteixen als homes que més als dominen, o de més clar talent i de zel més viu per el progrés social, i d'aquesta manera cada ponencia es un focus de llum en la qüestió que te encomanada i, totes plegades, formen una combinació lluminosíssima que omplena de claretat els arcans socials estudiats.

Ademés, es te bona cura de que cada ponent no s'acontenti amb dibuixar el punt corresponent, en la regió dels principis; ans bé procuren tots que les conclusions que es votin tinguin pràctica aplicació a la vida social i les entengui tot hom.

Les sessions sense deixar d'ésser solemnials, tenen caient d'intimitat propi d'un cercle d'estudis. Les qüestions, més aviat que discutir-se, s'estudien. D'aquestes sessions se'n treu tot el suc, tota la substància possible.

Aixi es comprén l'èxit esplèndid de les Setmanes Socials franceses.

En aquesta d'Estrasburg, tan pel punt, com pel temps, hi han posat els nostres germans de França molta cura, presidint-la el senyor bisbe d'aquella gran diòcesi, i assistint-hi altres Prelats i homes de tan fort prestigi social com Max Furmann, Duthoit, Dauset, Lerolle, Saint Leon, Valausint, Boucaud, Pinón, Souriac, Cretinon, etc. El nombre de setmaners arribà a 1.200.

Els actes públics, començant per la missa episcopal amb que s'inaugurà la S. S. E., foren molt concorreguts, associant-s'hi el poble ferventment.

Una lleugera nota de les qüestions estudiades donarà idea del caràcter social d'aquell formós succés, beneït pel Sant Pare efusivament.

Les Setmanes Socials i l'Església.

La representació nacional i la de professions.

Progressos del moviment catòlico-social des de la última S. S.

Serveis públics.

Reforma dels serveis de l'Estat.

Participació dels consumidors en vida dels Cossos públics.

Sobre les doctrines individualistes.

Doctrines sobre la força i contra la idea "abstracta" del dret.

Història del moviment catòlic social francès.

Conflictes de les forces morals i les forçes materials a través dels segles.

La falta d'una veritable noció del Dret en les relacions socials i en les internacionals.

Doctrines de Sant Tomàs i de Lleó XIII sobre l'estilització per l'Estat de totes les energies particulars per a posar-les al servei del bé camú.

Esforços per l'organització professional.

Evolució de la missió económica de l'Estat.

Treballs de patrons i obrers per acabar amb el règim individualista.

Vicissituds de l'organització sindical obrera i estudi de la Confederació francesa de treballadors cristians.

Encara és probable que ens deixem algun tema dels tractats en la S. S. E., perquè amb aquest *fandango* de Correus, falten moltes informacions sobre aquesta magna reunió de catòlics socials francesos; mes ja n'hi ha prou mab els temes extractats per a fer-se càrrec del que dèiem.

La S. S. E. ha sigut un grandiós alard de la ciència i la potència socials dels nostres bons germans de l'altra banda del Pirineu. Siguin per ells les nostres més sinceres i entusiastes felicitacions. S'ho mereixen tot. — S.

◆◆

La crisi del comunisme

Els comunistes més caracteritzats reconeixen la disgregació del partit. Els més bèl·lics volen armar-se fins les dents per a imposar-se a les potències europees, però els que encara tenen una mica de seny són enemics de la guerra i demanen que es treballi per a la reconstitució econòmica de Rússia. Tots els que fins ara han ocupat el poder, s'han vist impotents per a normalitzar la vida d'aquell poble dissortat. Com volen que Rússia segueixi camins de prosperitat, si la terra és xopa de sang innocent i en les presons ressonen els planys dels que enyoren la llibertat perduda? El govern dels soviets aparentment sembla fort, perquè el poble és amordassat i no pot manifestar-se lliurement. S'ha de tenir en compte que no és permesa la publicació de diaris hostils al règim imperant i que no és reconegut el dret d'associació. És aquesta la llibertat que els comunistes espanyols volen implantar a Espanya?

Trotski, en una reunió celebrada a Moscou,

ha dit que els que critiquen el govern mereixen ésser amordassats.

Aquestes paraules provocaren un gran tumult, la qual cosa vol dir que són innombrables els que no estan d'acord amb l'actuació dels governants. Trotski és un sol que camina cap a la posta. Aquest jueu sanguinari que ha fet vessar tanta sang, aviat expiarà els seus crims. El paper Trotski ha sofert una baixa considerable. Els comunistes, àdhuc els més exaltats demanen la reconstitució econòmica de Rússia i per aconseguir aquesta aspiració, és necessari que hi hagi més homes al camp i a les fàbriques que a les casernes. La guerra porta la destrucció i la ruïna. Tots els poders tirans i despòtics a la curta o a la llarga són vençuts. El comunisme passarà i els fets de Rússia seran esmentats amb horror. El crim no ha servit mai de base per a consolidar una forma de govern. Les mans comunistes són xopes de sang i a la terra no hi haurà prou aigua per a fer-les esdevenir blanques. Heu alçat un mur per a contenir la ira del poble, però aquest vencerà perquè és més fort que vosaltres.

FORCES NOVES

L'esportisme

Les modes, el cine i l'esportisme, són els tres déus de l'actual societat. Tenen una força avassalladora gairebé irresistible.

Les modes han derruït aquelles antigues fortaleses que semblaven inderrocables: la decadència, el decòrum, el bon sentit, la vergonya...

El cine deixa desertes les esglésies i les llars. En ell s'eduquen les novelles gèneres sense sentit moral, sense sentit comú...

Els esports... Parlem-ne dels esports.

* * *

El segle XIX fou el segle dels cafès. El segle XX serà el segle des esports. En pocs anys ha posat en renou i s'emporta com un allau tota la joventut; ha desterrat la vida de cafès i va posant en crisi el *espectàculo nacional*.

Aquesta de matar els braus pacíficament és una obra excellent. La mort dels cafès no és pas cap mala obra. La gent que visqueren la vida de cafè, absorbent, com ara el cine, durant la segona meitat del passat segle, encara l'enyoren. Recordem que els cafès arribaren a constituir unes segones llars, i famílies en corporació hi passaven les nits escoltant a pianistes com En Granados i concerts notabilíssims.

Recorden aquell Cafè de *Pelayo*, on s'infantà gran part (i la més forta) del renaixement català, i aquell cafè de la Rambla en què predicava d'estudiant, dia i nit, el qui fou després famosíssim jesuïta, el P. Fité, de dolça memòria. Recorden que els cafès eren els círcols polítics de més empenta i que bona part de la història política de Madrid i encara de la política espanyola, es fraguà allí en el Cafè Suís, del carrer de Sevilla.

Dels clubs i dels camps d'esports no en sortirà cap moviment nacional, ni cap idealisme trascendent, però entre un "cul de cafè" i un esbojarrat de l'esport, preferim a aquest cent voltes.

* * *

Els esports fortaleixen els cossos i temperen els esperits, fent-ne un ús moderat; mes l'abús dels jocs i la glorificació de la força ensopeixen les facultats superiors de l'home i el bestialitzen. Cal anar-hi amb compte.

La ponderació entre les gimnàstiques del cos i les de l'esperit s'imposa, so pena de desnaturalització o d'emporquiment.

La norma per a salvar de tan greus perills l'esportisme acaba de donar-la als gimnastes belgues el fort Pius XI, gran alpinista ell dels temps de sa nobilíssima jovenesa.

Al rebre-los en el Palau del Vaticà — de retorn els braus joves flammants del Congrés txecoeslovac de gimnastes catòlics —, els felicità i els alentà. El títol de catòlics i el de gimnastes enclouen tot un programa, els digué el Pare Sant. Catòlics, o sigui, ciutadants d'ànima sana, en el més alt i noble sentit de la paraula. Gimnastes, o sigui, homes forts i vigorosos en plenitud de forces.

El Papa encomanà que l'exhuberància de força física anés sempre custodiada per la força i santetat de la vida cristiana.

Vet'aquí un excellent i autoritzat programa pels joves deportistes catòlics.

A. Z.

Els llibres nous

Preguem als autors i als editors que vulguin que donem compte de l'aparició de llurs llibres en aquesta secció, que ens en remetin un exemplar.

España Debe...! — Colección de datos, cifras y documentos que prueban el deber que tiene el pueblo español y singularmente los sacerdotes seculares de preocuparse por la suerte de las Misiones — Barcelona, Instituto Misional para la China — Templarios, 12-1922.

El Rvnd. P. Caralt quals campanyes "pro missions" són abastament conegudes de tothom, acaba de publicar el llibre que encapsala aquesta nota bibliogràfica, per a propulsar, en nostra pàtria, una creuada evangèlica que porti pels confins de tot el món la doctrina cristiana.

A tal fi ha adaptat a la llengua castellana, una obra exquisidament suggestiva del P. Paolo Manna missioner insigne que la escrigué amb el cor. El seu esperit apostòlic es manifesta amb relleu inconfundible, en les pàgines degudes a la seva ploma tan humil com correcta. En elles apareix de cos enter el varó de Déu, l'home capaç per les més grans empreses, que en el seu imposat retir sofreix per no haver pogut fer més... Hom diria que, agotades les seves energies físiques, la seva ànima es consum en desitjos i que la inquietud traspira pels seus escrits. Anima d'un tremp privilegiat, ens sembla, diu el P. Caralt, haver-lo vist lluitar any darrera any, entre les vicissituds inherents a la part de la vinya del Senyor que li tocà en sort, fixes sempre els seus anhels en els sublims ideals de Déu, Jesucrist, la Iglésia Catòlica i la evangelització del pagans, objecte de tots els seus afanys.

Com que l'obra va destinada a fomentar el moviment missional a Espanya, el P. Caralt, ha suprimit de l'obra del P. Manna alguns trossos i en canvi l'ha addicionat en altres extrems, que ofereixen un interés més viu per a els lectors als quals va destinat; així el llibre presenta dades, xifres i documents que proven el deure en que estan tots els sacerdots, àdhuc els no religiosos, de preocupar-se per la sort de les Missions.

Hi ha una raó fondíssima que deu excitar el zel apostòlic de tots els catòlics: és el fervor, en el seu gènere veritablement admirable, que sens dubte regna entre totes les sectes protestants, empleats un treball enorme els catòlics en disseminar la seva heretgia. De tal manera que el Rvdm. P. Wladimir Ledochowski, deia dirigint-se als seus fills espirituals de Nord-Amèrica que "ens semblen els heretges més diligents en escampar els seus error, que nosaltres en propagar aquella fe vertadera *quae vincit mundum.*"

Tots els que gràcies a Déu, sentim i pensem en catòlic, deia el canonge Vilaseca en el discurs pronunciat en la Assamblea Constituient de la Unió Missional del Clero d'aquesta Diòcesi, celebrada el dia 30 de Novembre de 1921, sabem que la assistència de l'Esperit Sant sobre la Església i el seu cap visible, no es redueix a les solemnes difinicions *ex catedra*, sinó també al Magisteri ordinari i cotidià de la Església. D'això se n'ha de deduir que quan el Papa aprecia els fets en determinat sentit i es dirigeix al poble cristià, no ho fa per impuls privat, sinó que la Providència especial de Déu el dirigeix i l'aconsella. Per consegüent, quan el Papa, en la seva carta magna sobre les Missions s'ha dirigit a la Església Universal i amb llàgrimes als ulls ha apostrofat a tots els catòlics a *que no deixin per més temps sumits en la idolatria a tants milions de germans nostres* redimits amb la preciosa sang de Jesucrist, qui pot dubtar que el Papa és la veu de Déu que clama?

Contra 300.000.000 de catòlics existeixen en el món mil milions de pagans, als quals no ha arribat escara la llum del Gòlgota ni ha fructificat per a ells la sang de redempció no obstant haver transcorregut des d'aquell diví misteri 1922 anys.

El P. Caralt, sense dubte, trobarà en nostra estimada Catalunya ànimes generoses que l'ajudin en aquest moviment missional, sobre tot si assoleix escampar aquest llibre d'or de les missions, qual lectura té la gran valor de conmoure el cor i moure la voluntat, no dubtant que seran molts els que, a la faisó de l'exemple retret en les pàgines de seu llibres, faran com Clodoveu, que al assabentar-se de la doctrina cristiana i ésser-li explicada la crucifixió del Senyor, diuen que digué: — Per què no hi era jo allí amb els meus francs?

Siguem-hi tots ara al costat del P. Caralt en la obra que s'emprèn, segurs que Déu ens ho premiarà amb escreix. Adquirint aquest llibre, que recomanem als nostres lectors, i allistant-nos després en les files no dic ja de missioners, però si de cooperadors del missioners, contribuirem d'una manera efectiva en l'obra del Salvador.

El llibre bibliografiat, a més de l'interés del seu text, ve enriquit amb interessantíssims gravats, tipus i costums xinesques, i illustrat amb una sèrie de cartes geogràfico-estadístiques.

F. Manich

D'ací i d'allà

No sabeu quin és l'últim mot de l'aviació? Doncs volar sense motor; jo crec que aquesta troballa els hi ha suggerit les subsistències, que no porten cap màquina i volen pels núvols.

* * *

De qualsevol diari: "Fàbrica que es tanca." "Fallida del comerciant X.". "Suïcidi del caixer de la important societat anònima Z."

Sabeu que vol dir generalment això?

Que la blasfèmia envaí la primera, la cràpula corsecà al segon i el joc deshonrà al tercer.

* * *

El general Burguete anuncia en una alocució una ràpida campanya contra Alhucemes, el rescat dels presoners, la imminent pacificació de les zones de Tetuan i Larraix i la implantació del protectorat.

Nosaltres, i molts amics nostres, creiem de bona fe que lo que hi fa falta és l'anunci de la repatriació.

Ja estem tips de veure per les cantonades les fulles oficials que fan la competència a *La Vanguardia*, en quan als anuncis de defuncions.

* * *

El govern ianqui ha descobert un pla comunista per a corrompre i destruir l'exèrcit, d'acord amb els bolxevistes.

A hores d'ara ja estaran embarcats, o empresonats, els comunistes ianquis i no els veurà allí mai més ningú.

A Ianquinlàndia la justícia va a càrrec de la policia més que dels jutges.

El mateix passa a Anglaterra. No ens plau el sistema, però dóna la casualitat de que són les dues nacions més ben governades del món.

* * *

La Federació General de Sindicats d'obrers d'Alemanya ha demanar al Canceller de l'Imperi que prohibeixi en absolut la fabricació de productes alimenticis de luxe i d'importar vins, taronges, etc.

Aquells bons obrers, per lo que es veu, volen imposar la igualtat del pa moreno i l'arengada salada.

A Espanya hi ha moltes comarques en que ja fa segles que hi regna aquesta igualtat...

Noticiari

ESPANYA

—L'obrer propagandista catòlic, Pereira, que fou perseguit pels socialistes i empresonat a prec dels mateixos acusant-lo d'haver fet armes contra d'ells (servint-se els socialistes al dir això de l'equívoc de les armes morals com són la propaganda, l'acció social, etc.), ha estat objecte per part dels seus companys de la Montanya (Santander), d'un homenatge d'afecte en un gran mitin que organitzaren en Los Corrales, a la calor del qual anaren a visitar al Ministre de Gràcia i Justícia demanant-li la llibertat del seu pobre i heroic company de causa. És de justícia, no de gràcia, la demanda.

—La Federació de Sindicats Catòlics Agrícoles de Villalón ha acordat establir un Banc Agrícola i una Granja experimental.

Aquesta entitat fabrica diàriament per els seus socis 3,5co pans de família.

Tan la Cooperativa farinera com la Cooperativa de Consum i la Caixa Rural, frueixen d'una vitalitat envejable.

—Estan fent-se els treballs preparatoris de la Conferència Nacional d'Assegurances de Malalties, Invalidesa i Maternitat. Funciona una oficina de Secretaria a Madrid i una altra a Barcelona. La Secció Catalana de la Comissió organitzadora es reuneix periòdicament a la Caixa de Pensions.

ESTRANGER

—L'emigració anomenada "golondrina" de les províncies de Llevant a l'Argèlia francesa, és molt activa ara. Sol durar tres mesos, tornant els jornalers amb les butxaques plenes.

—El Partit Popular d'Eslovàquia s'ha reunit a Zilina en Congrés per tal de recomptar les forces i estudiar els problemes d'aquella nova nacionalitat.

El Congrés començà amb una missa solemnial a la que assistiren, demés de tot el poble, els 556 delegats del Congrés.

—Llegim que a França, la Companyia París-Lyon-Mediterranée està fomentant per tota classe de medis la riquesa agrícola, els productes de la qual donen tant de tràfec als trens de dita Companyia.

Hi ha pensat en cosa semblant alguna de les nostres Companyies ferrocarrileres que estàn en el cas de la P.-L.-M.?

Obra de gran interès:

Los Tribunales para niños

EL TRIBUNAL PARA NIÑOS EN BARCELONA
Y SU ACTUACIÓN EN EL PRIMER SEMESTRE
DE FUNCIONAMIENTO

PER

Ramón Albó i Martí

President de dit Tribunal

amb un pròleg de

Avelí Montero Rios i Villegas

Autor de la llei de Tribunals per a nens

PREU: **10 Pessetes**

EL PRODUCTE ES DESTINA A INSTITUCIONS PROTECTORES DE LA INFANCIA

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatje de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canarias i de la Peninsula indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allojament molt cómode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

304 (05) (46.71) Cat.

Academia Cots

FUNDADA EN 1879

Calle Archs, n.° 7, pral. (Travesía de Plazas Sta. Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra.—Ortografía.—Correspondencia comercial.—Documentación.—Prácticas de escritorio.—*Mecanografía.*—Cálculo mercantil y Teneduría de Libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas inclusas la *Banca y Bolsa.*—El Título de Tenedor de Libros, previos exámenes por péritos y profesores mercantiles.—*Clases especiales para señoritas.*—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.-Taquigrafía.--Geografía comercial.--Lenguáfonos.

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneu A. G.—Enric Granados, 20; Barcelona